

5782 Bereesjiet (Haftara) - Schepping of Egypte

Er is (bijna) altijd een verband tussen hetgeen we laajnen en de haftara. Ook vandaag op sjabbat en parasjat Bereesjiet. Maar bij lezing van de haftara, moet gezegd dat dat verband niet duidelijk is. Jisjahoe krijgt een profetie over de Masjie'ach. Wat heeft dat met de schepping te maken?

Het antwoord: in de eerste zin van de haftara staat:

"Zo heeft de G'd, Hasjem,- die de hemel scheidt en haar heeft opgehangen, de aarde heeft drooggelegd en alles wat zij voortbrengt..... - gezegd (Jes 42:5)".

De mens, zelfs de profeet, heeft ondersteuning nodig bij het geloof in Hasjem en Zijn opdrachten. Hasjem zegt tegen Jisjahoe om aan de mensen te vertellen dat Masjie'ach eens zal komen. Waarom zouden wij naar Hasjem luisteren: omdat Hij de wereld heeft geschapen.

Sjabbat is hier een goed voorbeeld van.

Waarom houden wij sjabbat? Omdat Hasjem de wereld in 6 dagen heeft geschapen en op de zevende dag rustte. En wij weten dat en wij zeggen dat! zécher le'ma'asé Bereesjiet - ter herinnering aan de schepping.

Zelfs in de 10 geboden staat het erbij.

"want in zes dagen heeft Hasjem de hemel en de aarde, de zee en alles wat erin is, en Hij rustte op de zevende dag..sjemot 20:11)".

Hoe opvallend is het dan dat Mosjé bij de herhaling van de 10 geboden in Dewarim hier verandering in aanbrengt!

"en je zult je herinneren dat je slaaf was in het land Egypte en Hasjem, je daar met sterke hand en uitgestrekte arm heeft uitgehaald, daarom heeft Hij jou opgedragen sjabbat te houden. (Dew 5:15)".

Hoe kunnen we dit begrijpen? De sjabbat was toch ter herinnering aan de schepping.

In de kidoesj van vrijdagavond zeggen we ze allebei. En daaruit kunnen we begrijpen dat ze allebei kloppen.

We houden geen sjabbat omdat we uit Egypte zijn gegaan of omdat de wereld geschapen is. We houden sjabbat omdat Hasjem ons dat opdraagt. En Die Hasjem heeft de wereld geschapen en ons uit Egypte gehaald.

Mosjé zag in dat de generatie die hij toesprak beter te motiveren was om sjabbat te blijven houden door Hasjem te koppelen aan de uittocht van Egypte. Maar idealiter zou iedereen sjabbat moeten houden door Hasjem en de sjabbat te koppelen aan de schepping.

Daardoor wordt sjabbat houden een bewijs van ons geloof in die schepping. Wij worden zelfs compagnons met Hasjem in die schepping (verg. T.B. Sjabbt 119A)!

Maar voor velen is die gedachte te moeilijk, die schepping te ver weg. Tegen hen zegt Mosjé houdt dan sjabbat omdat Hasjem ons uit Egypte heeft gehaald. En uiteindelijk maakt het niet uit waarom je sjabbat houdt- als je maar sjabbat houdt!

Dat leert ons de eerste pasoek van de haftara. Dat is de boodschap die we moeten horen op sjabbat Bereesjiet. Hasjem, die deze prachtige wereld heeft geschapen, verlangt mitzwot van ons - en wij doen die graag voor Hasjem, De schepper van hemel en aarde